

27.11.2014

Kansallisen tulorekisterin perustamishanke

Asettaminen Valtiovarainministeriö on tänään asettanut Kansallisen tulorekisterin (Katre) perustamishankkeen.

Toimikausi Kansallisen tulorekisterin perustamishankkeen toimikausi on 1.11.2014 - 31.12.2019.

Hanke vaiheistetaan seuraavasti:

- 1) Hankkeen järjestäytyminen 11-12/2014.
- 2) Rekisterin ja sen hallinnoinnin vaatimusmäärittely sekä hankinnan valmistelu 1/2015-2/2016.
- 3) Hankintaprosessi 12/2015-6/2016.
- 4) Rekisterin määrittely, suunnittelu, toteutus ja testaus 8/2016-12/2018.
- 5) Rekisterin I käyttöönotto 1.1.2019 alkaen.
- 6) Rekisterin II käyttöönotto 1.1.2020 alkaen.

Valtiovarainministeriö vastaa hankkeen vaiheista 1 ja 2 sekä hankkeen ohjauksesta ja sidosryhmäyhteistyöstä koko hankkeen ajan. Lisäksi valtiovarainministeriö johtaa tarvittavien lainsäädäntömuutosten valmistelua koko hankkeen ajan. Rekisterin ja sen hallinnoinnin, vaatimusmäärittelyn sekä hankinnan valmistelun toimikauden päättyessä 29.2.2016 hanke tarvittaessa organisoidaan rekisterin toteutuksen edellyttämässä laajuudessa uudelleen. Verohallinto ottaa vastuun rekisterin teknisestä toteutuksesta hankkeen 3. vaiheesta alkaen.

Tausta

Tulorekisterin perustaminen liittyy laajempaan kansalliseen kokonaisinfrastruktuurin kehittämishankkeeseen, jota valmisteltiin ICT 2015 – työryhmässä (21 polkua Kitkattomaan Suomeen). Rekisteri on työryhmän ehdotus yritysten reaaliaikaisen talouden vaatiman infrastruktuurin rakentamisesta. Tulorekisteri on yksi tärkeimmistä kansallisen palveluarkkitehtuurin toiminnoista ja kattaa lähes kaikki kansalaiset. Hanke sisältyy hallituksen rakennepoliittiseen ohjelmaan (Hallituksen päätös rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta osana julkisen talouden suunnitelmaa 25.3.2014).

Tavoitteet

Perustamishankkeen tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa tulo- ja muita tietoja yksilötasolla sisältävä kattava ja keskitetty kansallinen tietokanta, johon tiedot ilmoitetaan reaaliaikaisesti, maksukohtaisesti ja yhteisesti hyväksytyjen vakioitujen standardien mukaisesti. Rekisteri toimii uudella sähköisellä palveluväylällä (Kansallinen palveluarkkitehtuuri). Rekisterin käyttöoikeudet ovat rekisteriin tietoja tuottavilla ja niitä hyödyntävillä tahoilla sekä tulonsaajilla itsellään. Rekisterin tiedonsaanti- ja käyttöoikeuksista sekä tietojen julkisuudesta ja salassapidosta säädetään lailla. Tulorekisterin omistajana ja vastuuviranomaisena tulee rekisterin käyttöönoton jälkeen olemaan Verohallinto.

Hanke tuottaa vaikuttavuusarvioinnin kansallisesta tulorekisteristä.

Tehtävä

Perustamishankkeessa suunnitellaan, määritellään ja toteutetaan tulorekisterin toiminnallinen kokonaisuus. Toiminnallinen kokonaisuus muodostuu mm. varsinaisesta tulorekisteristä, joka sisältää tiedon hyödyntäjien tarpeita vastaavat yksityiskohtaiset tulotiedot sekä liittymäpalveluita, jotka välittävät tiedot niitä tuottavista järjestelmistä tulorekisteriin ja sieltä edelleen tiedon hyödyntäjille. Rekisterin suunnittelussa huomioidaan tiedon tuottajien ja tiedon hyödyntäjien toiminnalliset tarpeet rekisteriä kohtaan sekä rekisterin tietosisällölliset tarpeet, jotka ilmenevät rekisteriä varten laadittavasta tulokoodistosta ja sitä tukevasta sanastosta.

Nyt asetettavan hankkeen tavoitteena on toteuttaa rekisteri, johon palkkatuloja koskevat tiedot kerätään reaaliaikaisesti ja tapahtumakohtaisesti. Toteutettavaan rekisteriin kerätään myös eläke- ja muita etuustuloja koskevat ajantasaiset tiedot mahdollisimman kattavasti heti rekisterin käyttöönotosta lähtien. Tulorekisterin suunnittelussa ja määrittelyssä huomioidaan rekisterin laajennettavuus kattamaan myöhemmin muitakin tulo- ja vähennystietoja sekä yksittäisen palkansaajan työssäolotietoja ja muita lakisääteisten velvollisuuksien hoitamisessa tarvittavia tietoja.

Perustamishanke vastaa lainsäädäntöön tulorekisterin perustamisen ja käyttöönoton johdosta tarvittavien muutosten valmistelusta yhdessä kunkin hallinnonalan lainsäädännöstä vastaavien ministeriöiden tai viranomaisten edustajien kanssa.

Teknologia-, palvelu- ja arkkitehtuuriratkaisut suunnitellaan yhteistyössä Verohallinnon kanssa, joka tulee olemaan rekisterin omistaja ja vastuuviranomainen rekisterin käyttöönoton jälkeen. Näihin liittyvissä ratkaisuissa otetaan huomioon myös rekisterin muiden sidosryhmien tarpeet.

Hankkeen järjestäytymisvaiheen sekä rekisterin ja sen hallinnoinnin vaatimusmäärittelyn ja hankinnan valmisteluvaiheen tehtävät on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa hankesuunnitelman luonnoksessa (Liite 1). Hankkeen seuraavien vaiheiden aikataulu- ja toteutussuunnitelmat laaditaan erikseen perustamishankkeen aikana. Eri vaiheiden sisältö ja niiden aikataulut voivat myöhemmin muuttua suunnitellusta hankkeen ohjausryhmän päätöksellä.

Hanke huolehtii tarvittavasta markkinoinnista ja viestinnästä sidosryhmille työn kaikissa vaiheissa. Hanketoimisto raportoi hankkeen edistymisestä ohjausryhmälle ja neuvotteluryhmälle.

Toteutuksen ja hankinnan valmistelun vaiheen tuloksia ovat:

- 1) Tulorekisterin toiminnalliset, tietosisällölliset ja tekniset vaatimusmäärittelyt.
- 2) Rekisteriin tarvittavien liittymäpalveluiden kuvaukset.
- 3) Rekisterin hallinnointimallin ja ilmoitusvalvonnan kuvaukset.
- 4) Tulokoodiston palkkatuloja sekä eläke- ja muita etuustuloja koskeva osuus ja niitä tukeva sanasto.
- 5) Lainsäädäntöön tarvittavien muutosten selvittäminen, näiden muutosten valmistelu ja hallituksen esitysten tuottaminen.
- 6) Rekisterin edellyttämien ICT- ja teknologiaratkaisujen kuvaukset.
- 7) Hankintastrategian määrittely.
- 8) Hankkeen myöhempien vaiheiden tehtävien kuvaukset.

Organisointi

Ohjausryhmä

Puheenjohtaja Markus Sovala, osastopäällikkö, ylijohtaja, valtiovarainministeriö

Varapuheenjohtaja Irja Peltonen, tietujohtaja, valtiovarainministeriö
Sihteeri Piia Rekilä, ylitarkastaja, työ- ja elinkeinoministeriö

Jäsenet:

Arto Leinonen, hankepäällikkö, valtiovarainministeriö

Terhi Holmström, ylitarkastaja, Verohallinto

Ilkka Lahti, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö

Juho Oksanen, vakuutuspäällikkö, Työttömyysvakuutusrahasto

Kirsi Pohjolainen, lakiasiainjohtaja, Tapaturmavakuutuslaitosten liitto TVL

Anne Neimala, etuusjohtaja, Kansaneläkelaitos

Katri Raatikainen, johtaja, Eläketurvakeskus

Sini Kivihuhta, johtaja, Ilmarinen, Työeläkevakuuttajat TELA ry:n nimeämänä

Heli Lähteenmäki, ylijohtaja, Verohallinto

Tarja Rautio, tietovirtajohtaja, Verohallinto

Eeva Koltta-Sarkanen, kaupallinen neuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Hannele Orjala, tilastajohtaja, Tilastokeskus

Helena Lappalainen, johtaja, Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus

Margareta Heiskanen, tutkimuspäällikkö, KT Kuntatyönantajat

Timo Silvola, johtaja, Finanssialan Keskusliitto

Tuija Kuivalainen, toimitusjohtaja, Helsingin kaupunki

Heikki Lunnas, tietoyhteiskunta-asioiden päällikkö, Suomen Kuntaliitto

Markku Ojala, johtava asiantuntija, Taloushallintoliitto

(henkilökohtainen varajäsen Vuokko Mäkinen, hallituksen puheenjohtaja, Taloushallintoliitto)

Ilkka Oksala, johtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Mika Mänttari, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö
Satu Grekin, veroasiantuntija, Suomen Yrittäjät
Niina Jussila, toiminnanjohtaja, Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö
Kristiina Luukkonen, tietohallintoneuvos, valtiovarainministeriö

Hankkeen yhteydessä toimivat seuraavat 4 alaryhmää:

Lainsäädäntö:
Puheenjohtaja Ilkka Lahti, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö

Rekisterin toiminnallisuus ja liittymät:
Puheenjohtaja Terhi Holmström, hankejohtaja Verohallinto

Teknologia, palvelut ja arkkitehtuuri
Puheenjohtaja Raija Heliste, järjestelmäpäällikkö, Verohallinto

Tulokoodisto ja sanasto
Puheenjohtaja Piia Rekilä, ylitarkastaja, työ- ja elinkeinoministeriö

Tulorekisterin perustamishankkeen omistaa valtiovarainministeriö. Hanke on ministeriön johdon hanke ja osa hallituksen rakennepoliittista ohjelmaa. Hankkeen etenemistä ohjaa ja valvoo ohjausryhmä. Ohjausryhmän tehtävänä on varmistaa, että tulorekisterin suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon kaikkien sidosryhmien perustellut tarpeet. Ohjausryhmän kokoonpanoa voidaan hankkeen edetessä tarpeen mukaan muuttaa tai täydentää ohjausryhmän omalla päätöksellä.

Hankkeen työstä vastaa hanketoimisto, jota johtaa valtiovarainministeriön nimeämä hankepäällikkö. Hanketoimiston muu kokoonpano muodostuu hankkeen kulloistenkin tarpeiden mukaan. Rekisterin ja sen hallinnoinnin vaatimusmäärittelyn sekä hankinnan valmisteluvaiheen tehtävät organisoidaan alatyöryhmiin, joiden asiantuntijatyötä hanketoimisto johtaa ja koordinoi. (ks. Hankesuunnitelman luonnos, Liite 1). Perustamishanke edellyttää tietojen tuottaja- ja käyttäjäorganisaatioiden asiantuntijoiden aktiivista osallistumista hankkeen alatyöryhmiin.

Hankkeen tukena toimii neuvotteluryhmä, johon kutsutaan ohjausryhmässä edustettuina olevien organisaatioiden johtohenkilöt. Neuvotteluryhmä koostuu hankkeen strategisesti tärkeissä päätöksentekokohdissa. Neuvotteluryhmän tehtävä on varmistaa avoin tiedonkulku hanketta koskevissa asioissa sekä edistää hankkeen edellyttämien päätösten ja toimenpiteiden edistymistä omissa organisaatioissaan.

Kustannukset ja rahoitus

Rekisterin ja sen hallinnoinnin vaatimusmäärittelyn sekä hankinnan valmistelun vaiheen kustannukset rahoitetaan valtiovarainministeriön momentilta 28.70.03 Kansallisen tietöalan ohjaus ja kehittäminen.

Antti Rinne
Valtiovarainministeri

Paula Risikko
Liikenne- ja kuntaministeri

Martti Hetemäki
Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Liitteet

- Liite 1: Alustava hankesuunnitelma
- Liite 2: Nimeämispöytä Kansallisen tulorekisterin perustamishankkeen ohjausryhmään sekä hankkeen alatyöryhmiin

Jakelu

Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Sisäasiainministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Verohallinto
Kansaneläkelaitos
Tilastokeskus
Elinkeinoelämän Keskusliitto
Finanssialan keskusliitto
Taloushallintoliitto
Työeläkevakuuttajat TELA
Eläketurvakeskus
Suomen Yrittäjät
Työttömyysvakuutusrahasto
Työttömyyskassojen yhteisjärjestö
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus
Kuntaliitto
Kuntatyönantajat
Helsingin kaupunki

Tiedoksi

Arek Oy
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto, SITRA

HANKESUUNNITELMA

Kansallisen tulorekisterin perustamishanke

Rekisterin ja sen hallinnoinnin vaatimusmäärittelyn sekä hankinnan valmistelun
vaihe 29.2.2016 saakka

(LUONNOS)

Sisällys

1	HANKKEEN TAUSTA JA TAVOITTEET	4
1.1	Tausta ja lähtötilanne	4
1.2	Tavoitteet	4
1.3	Hyödyt	5
1.4	Edellytykset	5
2	HANKKEEN KOHDE JA RAJAUKSET	6
2.1	Hankkeen kohde	6
2.2	Toiminnan muutostavoitteet	6
2.3	Lainvalmistelu	7
2.4	Organisatorinen laajuus	7
2.5	Tietojärjestelmät ja liittymät	7
2.6	Ilmoitusvalvonta ja ilmoittajarekisteri	8
2.7	Tilastot ja raportit	8
2.8	Rekisterissä olevien tietojen katselu	8
2.9	Rajaukset	8
3	HANKKEEN TOTEUTUS	8
3.1	Hankkeen ylätasoinen vaiheistus ja aikataulu	8
3.2	Rekisterin vaatimusmäärittelyvaiheen tehtävät	9
3.3	Hankkeen päätös- ja tarkistuspisteet	10
3.4	Riippuvuudet ja liittymät	10
4	HANKKEEN TUOTOKSET	11
5	TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET	12
5.1	Yleiskuvaus	12
5.2	Muutosanalyysi	13
5.3	Viestintä	13
6	ORGANISAATIO JA ROOLIT	13
6.1	Hankkeen organisaatio	13
6.2	Hankkeen alatyöryhmät	14
6.3	Roolit, valtuudet ja vastuut	15
7	RESURSOINTI JA TYÖMÄÄRÄARVIO	16
8	HANKKEEN BUDJETTI	17
9	RISKIT	17
10	HANKKEESSA NOUDATETTAVAT TYÖMENETELMÄT	17
10.1	Suunnitelmien laadinta ja päivittäminen	17
10.2	Suunnitelmien seuranta ja raportointi	18
10.3	Dokumenttien hallinta	19
10.4	Tuotosten listaus ja seuranta	19
10.5	Avointen asioiden hallinta	19
10.6	Laadunvarmistus	19

10.7	Riskienhallinta	20
10.8	Resurssienhallinta	20
10.9	Ajan hallinta	20
10.10	Kustannusten seuranta	21
10.11	Toimittajien ohjaaminen	21

MUUTOSHISTORIA

Versio ja pvm	Laatija	Muutoksen kuvaus
0.1/17.9.2014	Arto Leinonen	Ensimmäinen versio
0.2/6.10.2014	Arto Leinonen	Päivitetty aikataulua ja sisältöä
0.3/14.10.2014	Arto Leinonen	Päivitetty useista kohdista
0.41/24.11.2014	Arto Leinonen Jarmo Erikäinen	Ryhmitelty uudelleen; uutta sisältöä Päivitetty useista kohdista

1 HANKKEEN TAUSTA JA TAVOITTEET

1.1 Tausta ja lähtötilanne

Valtiovarainministeriö valmistelelee ja toteuttaa kansallista IT-palveluarkkitehtuuria, jonka yksi osa on kansallinen palveluväylä. Palveluväylän välityksellä julkisten ja yksityisten organisaatioiden tietoja voidaan hyödyntää erilaisten palvelujen tuottamisessa sekä uusia palveluja kehitettäessä. Palveluväylän kautta tiedot ovat käytettävissä turvallisesti ja saumattomasti tietoa tarvitseville ja siihen oikeutetuille tahoille. Kansallinen tulorekisteri on yksi uusi palvelu, jonka toteuttaminen on mahdollista palveluväylää hyödyntäen.

Tulorekisteriin kerätään yksittäisiä kansalaisia koskevat ajantasaiset tulotiedot suoraan tiedon tuottajilta mahdollisimman lähellä tiedon syntyhetkeä. Tulorekisteristä lähtökohtaisesti kaikki kansalaisen tulotietoja omassa toiminnassaan tarvitsevat tahot saavat käyttöönsä rekisteriin kerätyt ajantasaiset tiedot. Kansalainen voi myös itse tarkistaa hänestä tulorekisteriin kerätyt tiedot milloin tahansa.

Tulorekisterin perustamishankkeen tuloksena rekisteriin on tarkoitus kerätä ainakin palkkatuloja koskevat ajantasaiset tiedot. Lisäksi perustamishankkeen tavoitteena on kerätä tulorekisteriin myös eläke- ja muita etuustuloja koskevat ajantasaiset tiedot mahdollisimman kattavasti heti rekisterin käyttöönotosta lähtien. Myöhemmissä vaiheissa tulorekisteriä täydennetään muilla tarpeelliseksi katsotuilla tulo- ja vähennystiedoilla, kuten osinkotulojen tiedoilla. Varsinaisten tulotietojen lisäksi sinne voidaan koota myös mm. etuustulojen myöntämisessä tarvittavia työntekijän työaikatietoja sekä muita lakisääteisten velvollisuuksien hoitamisessa tarvittavia tietoja.

1.2 Tavoitteet

Perustamishankkeen tavoitteena on tulorekisterin määrittely, suunnittelu ja toteutus testauksineen niin, että tulorekisteri niiden jälkeen on valmis otettavaksi laajamittaiseen käyttöön. Tulorekisterin toteutuksessa pyritään huomioimaan kaikkien eri sidosryhmien perustellut tarpeet mahdollisimman kattavasti sekä saamaan mukaan laaja osallistuminen keskeisistä tietoja tuottavista sekä niitä hyödyntävistä tahoista. Tällä pyritään varmistamaan ICT 2015-työryhmän loppuraportissa esitetty tavoite tulorekisteristä yhtenä yritysten hallinnollisen taakan vähentäjänä kaikkia osapuolia hyödyttävällä tavalla.

Tulorekisterin perustamisella tavoitellaan sitä, että suorituksen maksaja ilmoittaa tulotiedot keskitettyyn valtakunnalliseen rekisteriin ja vain yhteen kertaan heti maksutapahtuman yhteydessä tai pian sen jälkeen. Tavoitteen toteutuessa reaaliaikainen tulotieto olisi kaikkien tietoa tarvitsevien tahojen saatavilla aina ajantasaisesti ja aina samasta paikasta. Tiedon hyödyntäjällä voisi olla joko lakisääteinen oikeus tai kansalaisen myöntämä tapauskohtainen valtuutus rekisterissä olevien tulotietojen käyttämiseen omassa toiminnassaan.

Toiminnallisena tavoitteena on tulotietojen ilmoittamisen ja käytön mahdollisimman suuri automaatioaste. Tulorekisterin käyttäminen olisi mahdollista standardin rajapinnan tai tarvittaessa myös erillisen käyttöliittymän kautta. Tulorekisterin käyttöönotto toteuttaa siirtymisen tulotietojen kahdenkeskisestä ja monenkertaisesta ilmoittamisesta pääosin niiden yhdenkertaiseen ja yhdenmukaistettuun ilmoittamiseen.

Tulorekisteri tukee hallitusohjelmassa olevia julkisen hallinnon tuottavuuden parantamiseen, julkisten tietojärjestelmien yhteensopivuuden edistämiseen sekä

harmaan talouden torjuntaan liittyviä tavoitteita. Tulorekisteri edellyttää siihen liittyviltä osapuolilta tiettyjä panostuksia (mm. tietojärjestelmämuutoksia), mutta se on samalla investointi, jonka potentiaaliset hyödyt ovat tarvittaviin investointeihin nähden moninkertaiset. Vastaavanlainen rekisteri on jo käytössä mm. Tanskassa ja osin rakenteilla muissakin pohjoismaissa, joten yhtenä tavoitteena on kehittää tulotietojen raportointia ja hyödyntämistä muiden pohjoismaiden tapaan.

Tulorekisterin tavoitteena on myös harmaan talouden torjunnan tehostaminen ja helpottaminen. Rekisteristä Verohallinto sekä muut viranomaiset pystyvät ajantasaisesti tarkistamaan työnantajan sinne ilmoittamat työntekijäkohtaiset palkkatiedot. Rekisterin avulla erilaiset työnantajavelvoitteisiin liittyvät laiminlyönnit ovat todettavissa huomattavasti nykyistä helpommin ja nopeammin. Tavoitteena on, että jatkossa kaikki harmaan talouden torjunnassa tarvittavat työntekijäkohtaiset tiedot saataisiin suoraan tulorekisteristä eikä muita tähän liittyviä erillisiä tietovirtoja enää tarvittaisi.

Tulorekisterin avulla voidaan myös varmistaa, että yksittäisen palkansaajan tulotiedot ovat samanlaisina kaikkien eri tahojen käytettävissä eikä erillisiä ilmoittamiseen liittyviä ristiintarkistuksia eri tahojen välillä enää tarvita. Lisäksi tulorekisteri antaa kansalaisille mahdollisuuden itse tarkkailla palkkatietojen ilmoittamista ja raportoinnin oikeellisuutta. Palkansaajat voivat tulorekisteristä itse tarkistaa työnantajan sinne ilmoittamat tiedot milloin tahansa.

1.3 Hyödyt

Maksuhetkellä tapahtuvan ilmoittamisen avulla palkka- ja muiden tulotietojen käsittely voidaan reaaliaikaistaa sekä yksityisellä sektorilla että julkisessa hallinnossa, jolloin esimerkiksi:

- Palkkatietojen moninkertainen raportointivelvollisuus poistuu ja tiedonvälityksen määrä vähenee.
- Raportoinnin automaatioasteen kasvaessa erilaiset tietojen raportointiin liittyvät manuaaliset työvaiheet vähenevät tai poistuvat kokonaan.
- Työntekijäkohtaiset kuukausiraportointivelvoitteet helpottuvat, kun kaikki tarvittavat tiedot voidaan ilmoittaa yhdellä kertaa heti palkanmaksun yhteydessä.
- Raportoitavien tulotietojen sisältö yhdenmukaistuu.
- Raportoinnin ajantasaisuus paranee.
- Tietojen raportointiin liittyvien prosessien luotettavuus kasvaa kun tiedot raportoidaan vain yhteen paikkaan yhtenäisillä menettelyillä.
- Korjausten tekeminen helpottuu ja korjaukset tulevat suoraan palkkahallinnon järjestelmästä.
- Reaaliaikaisia tulotietoja hyödyntävien palveluiden rakentaminen tulee mahdolliseksi, jolloin kansalaisten asiointi eri viranomaisissa tulee vaivatommaksi ja se nopeutuu.
- Päätöksenteon läpinäkyvyys paranee ja päätösten ymmärrettävyys paranee.
- Harmaan talouden torjunta tehostuu.

1.4 Edellytykset

Hankkeen onnistumisen edellytyksiä ovat:

- Sidosryhmien ja niiden hankkeeseen sekä sen alatyöryhmiin nimeämien edustajien vahva sitoutuminen ja tuki hankkeelle.
- Ohjaus- ja neuvotteluryhmien tehokas päätöksentekokyky sekä niiden vahva sitoutuminen hankkeen läpivientiin suunnitellussa aikataulussa.
- Riittävän yksimielisyyden saavuttaminen valittavista teknisistä ja sisällöllisistä ratkaisuista.
- Alatyöryhmien työskentelyn organisointi niin, että niiden tehtävät etenevät tavoitteiden mukaisesti.
- Projektiryhmän ja alatyöryhmien jäsenten vastuunotto sovituista tehtävistä sekä riittävät ajankäyttömahdollisuudet hankkeen tehtävien suorittamiselle.
- Kaksisuuntainen ja mahdollisimman ennakoiva kommunikointi ohjausryhmän, projektiryhmän sekä hankkeen alatyöryhmien välillä; mahdollisten ongelmakohtien löytäminen ja esille tuominen riittävän varhaisessa vaiheessa.
- Hankkeessa tuotettavan dokumentaation laadun ja kattavuuden varmistaminen ennen hankintavaihetta.
- Palveluväylän yleinen toimivuus ja luotettavuus sekä sen käytettävyys tulorekisteriin kerättävien tietojen välittämiseen.
- Eri ministeriöiden (VM, TEM, STM) sekä muiden tahojen riittävä tuki rekisterin toteuttamiseksi tarvittavien lainsäädäntömuutosten valmistelulle ja niiden eteenpäin viemiselle.

2 HANKKEEN KOHDE JA RAJAUKSET

2.1 Hankkeen kohde

Hankkeen vaiheiden 1-2 kohteena on kansallisen tulorekisterin sekä siihen kytkeytyvien liittymäpalveluiden sisällöllinen ja toiminnallinen määrittely tulorekisterin hankinnan kilpailutuksen edellyttämälle tarkkuustasolle. Työ tehdään yhdessä tulorekisterin kaikkien keskeisten sidosryhmien kanssa niin, että toteutettavassa rekisterissä voidaan huomioida tulorekisterin toimintaan liittyvät perustellut tarpeet mahdollisimman kattavasti. Jos rekisteriin määriteltäviä ominaisuuksia joudutaan priorisoimaan, tehdään se kaikkien sidosryhmien tarpeisiin pohjaavan arvotuksen perusteella.

Perustamishankkeen kohteena on palkkatuloja koskevien ajantasaisten tietojen kerääminen tulorekisteriin kaikkien sidosryhmien perusteltuja tarpeita mahdollisimman hyvin palvelevalla tavalla. Lisäksi tavoitteena on kerätä rekisteriin myös eläke- ja muita etuustuloja koskevat ajantasaiset tiedot mahdollisimman kattavasti heti sen ensimmäisestä käyttöönotosta lähtien.

2.2 Toiminnan muutostavoitteet

Ajantasainen tapahtumakohtainen raportointi: Tavoitteena on yksittäistä kansalaista koskevien tulotietojen kerääminen tulorekisteriin ajantasaisesti ja tapahtumakohtaisesti niin, että rekisteristä olisi alkuvaiheessa saatavissa aina ajan tasalla olevat tiedot yksittäisen henkilön saamista palkka- ja etuustuloista.

Yhdenkertainen raportointi: Tarkoituksena on, että kaikki tulotietoja tarvitsevat tahot hakisivat tiedot jatkossa suoraan tulorekisteristä eikä muita erillisiä samaa

asiaa koskevia tietovirtoja enää tarvittaisi. Tietojen tuottajan näkökulmasta olisi riittävää, että tiedot ilmoitetaan maksukohtaisesti vain yhteen kertaan kansalliseen tulorekisteriin. Tiedon hyödyntäjien näkökulmasta omassa toiminnassa tarvittavien tietojen hankintatapa muuttuu nykyisestä.

Yhteinen raportointistandardi: Tietojen raportointi tulisi perustumaan yhteisesti hyväksytyyn standardiin, jonka sisällössä ja rakenteessa on huomioitu kaikkia tietoja tuottavien ja niitä hyödyntävien tahojen perustellut tarpeet. Raportointistandardina on tarkoitus käyttää hankkeen aikana määriteltävää tulokoodistoa, joka jakautuisi palkkatuloja sekä eläke- ja muita etuustuloja koskeviin osuuksiin.

Yhtenäinen tiedonvälitysratkaisu: Tietojen välittäminen tulotietoja tuottavista järjestelmistä tulorekisteriin ja toisaalta tulorekisteristä edelleen tietojen hyödyntäjille tulisi kokonaisuudessaan tapahtumaan uuden kansallisen palveluväylän kautta kunkin sidosryhmän tarpeita vastaavien liittymäpalveluiden avulla.

2.3 Lainvalmistelu

Hankkeen tehtäviin kuuluu edellä mainittuja muutostavoitteita vastaavien lainsäädännön muutosten valmistelu yhdessä hankkeen sidosryhmien kanssa. Valtiovarainministeriö ohjaa lainsäädännön valmistelutyötä koko hankkeen ajan ja varmistaa, että lainsäädännön muutosesitykset valmistuvat hankkeen toteutuksen edellyttämässä aikataulussa.

Muut kuin edellä mainitut lainsäädännön muutostavoitteet eivät kuulu perustamishankkeen tehtäviin. Tällaisia ovat esimerkiksi kunkin sidosryhmän toimintaan liittyvää substanssilainasäädäntöä koskevat muutostavoitteet.

2.4 Organisatorinen laajuus

Kansallinen tulorekisteri vaikuttaa useiden organisaatioiden toimintaan merkittäväällä tavalla. Tulorekisteri muuttaa välittömästi alla kuvattujen tahojen toimintaprosesseja ja kohdistuu myös niiden palveluksessa työskentelevän henkilöstön toimintaan sekä toimintatapoihin.

Tulotietoja tuottavien tahojen on muutettava omia raportointikäytäntöjään niin, että tuloja koskevat tiedot siirtyvät niiden järjestelmistä tulorekisteriin tapahtuma-kohtaisesti jokaisen maksutapahtuman yhteydessä tai pian sen jälkeen. Samalla tietoja tuottavat tahot vapautuvat velvoitteesta toimittaa samoja tietoja nykyisten menettelyjen mukaisesti useille eri organisaatioille.

Tulotietoja tarvitsevien tahojen on muutettava omaa toimintaansa niin, että tulotiedot haetaan jatkossa aina kansallisesta tulorekisteristä ja tarvittaessa siirretään sieltä edelleen kunkin tahon omiin tietojärjestelmiin niiden toiminnan edellyttämässä laajuudessa. Samalla ne luopuvat nykyisistä tiedonkeruumenetelmistään niiden tietojen osalta, jotka ovat saatavissa tulorekisteristä. Tulorekisteri muuttaa myös tietojen ilmoittamiseen liittyviä valvontamenettelyjä ja laiminlyöntisuuramusten määräämistä niiden sidosryhmien osalta, joiden toimintaan tällaiset nykyisin kuuluvat.

2.5 Tietojärjestelmät ja liittymät

Hankkeen laajuuteen kuuluu kansallisen tulorekisterin sekä rekisteriin tietoa syöttävien ja rekisteristä tietoa välittävien liittymäpalveluiden määrittely, suunnittelu, toteutus ja testaus. Hankkeessa toteutetaan myös rekisteriin sen varsinaisen tuottajaympäristön lisäksi mahdollisesti tarvittavat testaus- ja koulutusympäristöt.